

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

Sätters kommun

KPMG AB

2018-10-15

Antal sidor 11

Säters kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31
KPMG AB
2018-10-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål	1
1.2	Mål för verksamheten	1
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Anvisningar och styrdokument	4
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
3.2.1	Bakgrund	4
3.2.2	Finansiella mål	4
3.2.3	Verksamhetsmål	6
4	Delårsrapporten i övrigt	7
4.1	Innehåll	7
4.2	Balanskravet	7
4.3	Investeringsredovisning	8
4.4	Resultaträkning	8
4.4.1	Resultat per nämnd/utskott	9
4.5	Balansräkning	10
4.6	Sammanställd redovisning	10

i

1 Sammanfattning

Vi har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Finansiella mål

Fullmäktige beslutade i november 2017 om ekonomiska mål för 2018. Det finns fyra finansiella mål som enligt de ekonomiska riktlinjerna i kommunen är viktiga för att bedöma god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att prognosen enligt delårsrapporten inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda finansiella målen eftersom ett av de fyra målen inte bedöms kunna uppnås.

Utfallet för perioden januari tom augusti 2018 uppgår till +12,1 mkr, att jämföra med +16,5 mkr per augusti föregående år, dvs. en skillnad på -4,4 mkr. Skillnaden kan hänföras till verksamhetens intäkter och då främst minskade statsbidrag från migrationsverket.

Enligt prognos för helår 2018 beräknas resultatet till +1,0 mkr vilket innebär ett underskott om -4,7 mkr jämfört med budget. Nettokostnaderna beräknas i prognosen bli 6,4 mkr högre än budget. Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 1,7 mkr lägre.

1.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra målområden/strategiska mål för Sätters kommun; "Bostäder", "Arbetsstillfällen", "Skola" och "Miljö". I delårsrapporten saknas prognos på utfall avseende de strategiska målen. Vi kan därmed inte utifrån avrapporteringen i delårsrapporten utläsa huruvida resultatet är förenligt med de strategiska mål som fullmäktige fastställt.

¹ Kommunallag (2017:725)

2 Inledning

Vi har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avgas i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten per 2018-08-31

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsledning i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag, KL och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts under ledning av Jenny Barksjö Forslund, auktoriserad revisor. Karin Helin-Lindkvist, certifierad kommunal revisor, har deltagit i granskningen.

Rapporten är faktagranskad av ekonomichef och redovisningsekonom.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, dvs. högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Sätters kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 31 augusti 2018.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2.2 Finansiella mål

Fullmäktige har fastställt fyra finansiella mål. Nedan framgår kommunens bedömning av måluppfyllelsen (texterna är ej exakta citat).

	Mål	Måluppfyllelse enligt delårsrapport
1	Resultatet ska överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning.	Målet på 2 % av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning motsvarar för 2018 ett resultat om +12,8 mkr. Prognosen för 2018 visar ett beräknat justerat resultat på +7,9 mkr. Målet bedöms därmed inte uppnås för 2018.

	Mål	Måluppfyllelse enligt delårsrapport
2	Minst 60% av investeringarna ska vara självfinansierade. Självfinansieringsgraden ska beräknas över en rullande fyraårsperiod.	I delårsrapporten beskrivs målet som uppfyllt utifrån motiveringen att årets investeringar förutspås hamna på budgetnivå. Det är på det sättet man mätt måluppfyllelse historiskt. Beräkningsmodellen för kommande budget har ändrats för att även ta hänsyn till föregående år. Det ser vi som positivt då man i nuvarande mätning inte beaktar "en rullande fyraårsperiod" som är den egentliga målformuleringen. Önskvärt är ett tydliggörande av hur det finansiella målet ska följas upp.
3	Kommunens skuldsättning ska maximalt uppgå till 75% av Kommuninvests limit. Per 2017-12-31 motsvarade målsättningen 92,3 tkr/invånare. Då uppgick kommunens skuldsättning till 49,5 tkr/invånare.	Hittills under 2018 har nyupplåning skett motsvarande ökning av skuldsättning med 4,9 tkr/invånare. En fullständig beräkning av skuldsättningen görs inte i delårsbokslut då kommunen inte gör ett koncernbokslut. Bedömningen är dock att man även med utökad upplåning ligger väl under det beslutade taket. Målet bedöms därmed uppnås för 2018
4	Sätters kommun fastställer årligen mål för pensionsmedelsförvaltningen, d.v.s. hur mycket av pensionsfonden som ska utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen utgör grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. I beslut om budget för 2018 bestämdes att 8,8 mkr ska disponeras ur pensionsmedelsförvaltningen för att finansiera kostnader för intjänad pensionsrätt.	Prognostiserad avkastning anges inte i delårsrapporten och slutligt beslut gällande omDispositioner tas först i samband med årsbokslutet. Bedömningen i delårsrapporten är dock att målet kommer att nås.

Kommentar om finansiella mål

Vi bedömer att prognosen enligt delårsrapporten inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda finansiella målen då ett av fyra finansiella mål inte bedöms kunna uppnås. Vi vill även betona vikten av att tydliggöra hur det andra finansiella målet ska följas upp.

3.2.3 Verksamhetsmål

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Sätters kommuns övergripande målområden är för 2018, liksom föregående år:

- Bostäder
- Arbetstillfällen
- Skola
- Miljö

Utöver dessa målområden anges följande sex mål:

1. Utbudet av bostäder skall öka med 200 under mandatperioden.
2. I snitt 7 nya företag/1 000 invånare skall startas varje år under mandatperioden.
3. Antalet sysselsatta, dagbefolkning skall öka med i snitt 40/år under mandatperioden.
4. Sätters kommun skall tillhöra de femtio bästa kommunerna i Sverige i SKL:s öppna jämförelser av grundskolan.
5. Alla enheter/förvaltningar ska ha egna mätbara miljömål som stödjer något eller några av miljö kvalitetsmålen.
6. Ett fullständigt förslag för införande av källsortering av organiskt avfall inkl. finansiering ska finnas färdigt för beslut.

Delårsrapporten innehåller ett avsnitt avseende avstämning av verksamhetsmålen. Detta sker under rubriken "Avstämning av strategiska mål augusti 2018". Under denna rubrik kan man utläsa mål, planerade aktiviteter samt avstämning vid delåret.

I rapporten lämnas ingen prognos gällande måluppfyllelse.

Kommentar om verksamhetsmål

Oaktat vilken mätperiod kommunen väljer att tillämpa ska en bedömning göras i delårsrapporten huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås på helårsbasis. Det är av vikt att lämna en övergripande avrapportering till kommunfullmäktige för uppföljning av verksamhetsmålen som har betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Åtterrapporering av verksamhetsmål finns i delårsrapporten. Vi anser dock att redogörelsen är ostrukturerad och det finns ingen prognos på utfall av måluppfyllelsen. Vi kan därför inte utifrån avrapporteringen i delårsrapporten utläsa huruvida resultatet är förenligt med de strategiska mål som kommunfullmäktige fastställt eller ej.

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- Sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning.
- Sådana händelser som är av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad helt i enlighet med RKR:s rekommendation 22.

4.2 Balanskravet

Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid ska gå förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop. 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Kommentar

Prognostiserat resultat enligt balanskravet, det vill säga exklusive realisationsvinster, uppgår till 1,0 mkr. Sätters kommun har heller inga underskott sedan tidigare år.

4.3 Investeringsredovisning

I delårsrapportens förvaltningsberättelse finns inget eget avsnitt om investeringar, dock berörs området i andra sammanhang. I ett separat avsnitt bland de ekonomiska rapporterna presenteras en tabell som visar investeringar fördelat på de olika nämnderna under året med budget, prognos och utfall.

Av redovisningen framgår att man har gjort investeringar uppgående till 54,1 mkr under perioden. Enligt budget för 2018 skall årets investeringar uppgå till 94,8 mkr vilket sammanfaller med prognosen.

Kommentar

Det skulle vara positivt med en uppställning som visar finansiell information för större projekt i anslutning till investeringsredovisningen.

4.4 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse med föregående år samt prognos och budget:

Belopp i mkr	Utfall 2018-08-31	Utfall 2017-08-31	Prognos 2018 per 2018-08	Budget 2018	Utfall 2017-12-31
Verksamhetens netto- kostnader	-421,5	-406,6	-645,1	-638,7	629,6
Förändring i %, jmf med föregående år	3,7 %	10,4 %	1,9 %	2,3 %	7,3 %
Skatteintäkter och statsbidrag	428,5	420,1	641,1	642,7	633,3
Förändring i %, jmf med föregående år	2,0 %	4,2 %	1,8 %	2,5 %	4,8 %
Finansnetto inkl. pensionsförvaltning	5,1	3,0	4,6	1,6	4,9
Årets resultat	12,1	16,5	8,3	5,7	1,0

Kommentarer

Verksamhetens intäkter är avsevärt lägre än samma period föregående år. Minskningen är främst hänförlig till integrationsbidrag. Prognosen för hela året är dock i nivå med budget. Verksamhetens kostnader är i nivå med samma period föregående år men prognosen är att de ökar jämfört med budget. Ökningen hänförs till placeringar av barn och unga. Avskrivningarna ligger i nivå med samma period föregående år och prognosen visar överensstämmelse med budget.

Skatteintäkter och statsbidrag har sammantaget ökat jämfört med i fjol, men prognosen för helår är något lägre än budget. Fr.o.m. 1 januari 2018 trädde skatteväxling in som en följd av att landstinget Dalarna tog över kostnader för kollektivtrafiken vilket innebär minskade skatteintäkter och lägre kostnader.

Enligt prognosen för 2018 kommer resultatet att uppgå till +1,0 mkr. Det är en negativ avvikelse mot budget på -4,7 mkr. Verksamhetens nettokostnad prognostiseras överstiga budget med 6,4 mkr.

4.4.1 Resultat per nämnd/utskott

Driftsredovisning per nämnd (mkr)	Avvikelse budget-utfall 2018-08-31	Prognos	Avvikelse budget-utfall 2017-08-31
Kommunstyrelsen, inkl. pensioner	3,9	0,4	2,4
Miljö- och byggnämnd	-0,1	0	0,1
Samhällsbyggnadsnämnd	0,2	-3,3	0,9
Kulturnämnd	0,6	0	-0,1
Barn- och utbildningsnämnd	-1,1	0	-1,2
Socialnämnd	0,2	-2,1	-2,5
VA- och renhållningsenhet	-0,6	-1,4	0,8
Övrigt	0,5	0	0,2
Summa	3,6	-6,4	0,6

Utfallet i delårsrapporten kommenteras inte. För prognosen lämnas följande kommentarer:

Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget som främst förklaras av högre kostnader för vinterväghållning. Även kostenheten har ökade kostnader för ökade volymer samt vikarier och rehabilitering vilket påverkar i negativ riktning.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott som förklaras av ökat antal placerade barn och unga. Därtill har vård och omsorg högre personalkostnader än budget kopplat till ökade behov.

VA- och renhållningsenheten prognostiserar ett underskott. Renhållningen har ökade kostnader för omhändertagande av slam och man står inför en uppdatering av taxan.

4.5 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse med senaste årsbokslutet.

<i>Belopp i mkr</i>	Kommunen	
	2018-08-31	2017-12-31
Balansomslutning	713,2	680,3
Redovisat eget kapital	440,4	430,1
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	204,6	193,2
<i>Redovisad soliditet</i>	62 %	63 %
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse</i>	29 %	28 %
Omsättningstillgångar	217,2	219,9
Kortfristiga skulder	96,2	114,9
<i>Balanslikviditet</i>	226 %	191 %

Balansomslutningen har ökat med cirka 33 mkr. Bland tillgångarna har materiella anläggningstillgångar ökat genom årets investeringar och då främst ombyggnation av Stora Skedvi Skola. Även likvida medel har ökat.

Långfristiga skulder har ökat med 40 mkr som följd av nyupptaget lån hos Kommuninvest. Detta är inom ramen för beslut i kommunfullmäktige.

Kortfristiga skulder har minskat cirka 19 mkr och då främst semesterlöneskulden som naturligt är lägre efter sommaren än vid kalenderårsskiftet.

Det egna kapitalet har ökat med årets resultat. Ansvarsförbindelser för pensioner är i stort sett oförändrade vilket också återspeglas i en marginellt förbättrad soliditet i delårsbokslutet från 28 % till 29 %.

4.6 Sammanställd redovisning

KRL ställer inget krav på att delårsrapporten ska omfatta de kommunala företagen, vilket dock rekommenderas i referensgruppens uttalande från år 1995.

Enligt KRL 8:2 ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I RKR:s nya rekommendation nr 22 tydliggörs när en sammanställd redovisning ska ingå i delårsrapporten. Från och med den delårsrapport som upprättas 2014 ska en

sammanställd redovisning presenteras om *minst* ett av nedanstående villkor är uppfyllda:

1. De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernen intäkter (verksamhetens intäkter, skatteintäkter och statsbidrag) uppgår till minst 30 %
2. De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 % av kommunkoncernens balansomslutning.

Kommentarer

Sätters kommun lämnar en kortfattad information om de kommunala bolagen i förvaltningsberättelsen men upprättar ingen sammanställd redovisning i delårsbokslutet.

I separat avsnitt lämnas information om de kommunala bolagen samt om större koncerninterna mellanhavanden.

Säterbostäder AB redovisar ett resultat om 5,4 mkr och prognostiserat resultat om 5,8 mkr vilket är något bättre än budgeterade 4,6 mkr.

Sätters kommuns Fastighets AB redovisar en prognos om 0 mkr vilket överensstämmer med budget.

Vi vill uppmärksamma kommunen på att en mindre förändring av de kommunala koncernföretagens balansomslutning i förhållande till kommunkoncernens balansomslutning kan innebära att RKR:s rekommendation nr 22 (punkt 2 ovan) blir tillämplig.

Vi rekommenderar därför att kommunen redan nu ser över möjligheten att upprätta en sammanställd redovisning som ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

KPMG, dag som ovan

Jenny Barksjö Forslund
Auktoriserad revisor

Karin Helin-Lindkvist
Certifierad kommunal revisor